



Divja Slovenija

6+

avtorica Sara Šabec

Kazalo

Uvodna beseda	3
O filmu	3
Filmografski podatki	3
Vsebina	3
O avtorju	4
O nastajanju filma	5
Izhodišča za pogovor	8
Pred ogledom	8
Po ogledu	8
O filmih	8
O živalih	8
Dokumentarni film	9
Divje živali v mestih	10
Skrb za naravo	10
Dodatne dejavnosti in igre	11
Spoznavaj živali v tvoji okolici	11
Poveži živali in opis	12
Katera žival se oglašča tako?	13
Poišči besede v mreži	14
Spomin	15
Ideje za nadaljnja raziskovanja in potopepanja	17

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmskovzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Divja Slovenija** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica*: Sara Šabec • *Uredila*: Barbara Kelbl • *Jezikovni pregled*: Mojca Hudolin • *Slikovno gradivo*: Fotokom, Matej Vranič, Fivia, arhiv Kinodvora • *Izdal v elektronski obliki*: Javni zavod Kinodvor, 2021, *zanj*: Metka Dariš.

Uvodna beseda

Med najbolj priljubljenimi otroškimi vsebinami so filmi, oddaje in knjige o živalih. Zanimanje otrok, pa tudi mladih, za svet narave je vir neskončnega čudenja in raziskovanja. Le redko pa mladi gledalci dobijo priložnost, da bi spoznavali živali, ki živijo prav v njihovi bližini. Tudi pri nas namreč živi cela vrsta nenavadnih ptic, žuželk s presenetljivimi navadami, zanimivih vrst sesalcev in plazilcev, tudi v naših gozdovih se skrivajo zveri. Kdo so vse te živali? Kje in kako živijo? Kako nanje vplivajo različna življenjska okolja? Kje lahko srečamo posamezno vrsto? In katere nas lahko presenetijo celo v mestu?

Novi film Mateja Vraniča (spoznali smo ga že v dokumentarcu **Ptice jezer**) je osupljivo popotovanje po naravnih bogastvih Slovenije. Združuje vrhunsko fotografijo s poglobljenim poznavanjem živalskega in rastlinskega sveta (v sodelovanju s številnimi strokovnjaki in strokovnimi društvi) ter močan občutek za pripoved, ki ne išče dramatičnega ekscesa, ampak poudarja čudesa, ki se skrivajo vse okoli nas, na primeren in zanimiv način pa jih zna približati tudi mladim gledalcem.

O filmu

Filmografski podatki izvirni naslov **Divja Slovenija**
država in leto produkcije Slovenija, 2021
jezik v slovenščini
tehnični podatki barvni, DCP, 83 minut

režiser, scenarist, producent, direktor fotografije Matej Vranič,
soscenarist in pisec besedila Marjan Žiberna, **kamera** Matej Vranič, Miran Krapež, Jure Novak, Borut Furlan, Ciril Mlinar, Rožle Bregar, Arne Hodalič,
asistentka direktorja fotografije Karmen Skornšek, **snemalca zvoka** Matej Vranič, Karmen Skornšek, **glasba** Leon Firšt, **oblikovalec zvoka** Borut Berden, Gal Butenko Černe, **montaža in barvna korektura** Matej Nahtigal, Matej Vranič, **animacija in vizualni učinki** Jernej Župevc, **pripovedovalec zgodbe** Jure Longyka
distribucija Fivia – Vojnik

spletna stran filma <http://www.divjaslovenija.com/>

festivali, nagrade

Festival International Nature Namur 2021, Wildlife Conservation Film Festival 2021, High Tatras Film & Video Festival 2021, NatureTrack Film Festival 2021, CinEast film festival 2021

Vsebina Slovenija, majhna država v osrčju Evrope, je zaradi prehoda Sredozemlja v Panonsko nižino in prehoda iz Alp v Dinarski kras izjemno raznolika, razgibana in barvita. V tako različnih življenjskih prostorih je izredno bogato tudi življenje, ki je našim očem včasih skrito. Film nas popelje od najvišjih alpskih vrhov preko neokrnjenih gozdov do panonskih ravnih ter najglobljih

kraških jam in globlin Jadranskega morja. Spoznamo življenje več kot 50 živalskih vrst. Tistih, ki živijo daleč od naših oči, tistih, ki se vsakodnevno gibajo po mestu, in tudi tistih, ki lahko preživijo leta brez hrane v globlinah jam. Gledalca pa film popelje tudi v bogati svet rastlin. Nekatere med njimi je mogoče opazovati le še na nekaj krajih v Sloveniji.



O avtorju Matej Vranič je ustvarjalno srce filma: režiser, scenarist, direktor fotografije in producent filma, sodeloval pa je tudi pri drugih vidikih njegovega nastajanja. Že dolga leta deluje kot profesionalni fotograf in filmar. Poklicno pot je začel kot fotograf leta 2006, še preden je pridobil naziv fotografskega mojstra. Leta 2012 je zmagal na foto natečaju Picture Slovenia, kasneje pa prejel še številne nagrade za svoja fotografska dela. Med letoma 2009 in 2018 je pripravil osem samostojnih reportaž za slovensko izdajo revije *National Geographic*. Izbran je bil za najboljšega naravoslovnega fotografa leta 2017. Organiziral je tudi nekaj fotografskih razstav in na njih sodeloval. Že več kot tri desetletja posveča svoj prosti čas raziskovanju in odkrivanju živalskega sveta skozi objektiv fotoaparata ali kamere.

Leta 2018 je predstavili svoj prvi dokumentarni film z živalsko vsebino **Ptice jezer, njihova vrnitev**, ki je še vedno na voljo za skupinske ogleda. Film govori o pticah Šaleških jezer in njihove okolice, zanj pa je prejel številne mednarodne nominacije in nagrade. Kot producent in režiser se je Vranič podpisal tudi pod številne televizijske oglase, promocijske filme ter glasbene spote.

Pri snemanju obeh celovečernih dokumentarnih filmov (**Ptice jezer** in **Divja Slovenija**) je Matej Vranič sodeloval s snemalcem Cirilom Mlinarjem Cicem. Cic je filmski ustvarjalec, fotograf, podvodni ter jamski raziskovalec in pisec podvodnih zgodb. V svoji zgodovini podvodnega speleološkega filmskega ustvarjanja je posnel preko sedemdeset dokumentarnih filmov, objavil več sto člankov in preko tisoč fotografij na to temo. Za film **Divja Slovenija** se



je potopil v podzemne vode Planinske jame ter posnel podvodne žuželke in slikovite prizore edinega jamskega vretenčarja v Evropi – proteusa ali človeške ribice, o kateri še vedno marsičesa ne vemo. Poleg Cica so v filmu sodelovali še mnogi drugi snemalci in fotografi: Miran Krapež, Jure Novak, Borut Furlan, Rožle Bregar in Arne Hodalič.

O nastajanju filma Snemanje dokumentarnega filma je zelo zahtevno. Ekipo mora biti izjemno predana, vztrajna in potrpežljiva. Živali so namreč igralci, ki se po svojih najboljših močeh trudijo, da ne bi sodelovale, pa tudi scenarija ne poznajo. Snemanje **Divje Slovenije** je trajalo 127 dni: med 1. novembrom 2019 in 1. majem 2021, v času, ko so potekale tudi priprave.

Pri snemanju živali je morala ekipa ubrati različne pristope. Živalsko vrsto, ki so jo želeli posneti, so morali pred tem daljše obdobje opazovati in ugotoviti, kaj počne in kako deluje v svojem okolju, da so se ji lahko zares približali, razumeli njeno vedenje in ga ustrezno posneli.

Velika razlika je recimo, ali se ekipa odpravi snemat bobra ali divjega petelina. Oba sta v Sloveniji zelo redka in oba se zelo bojita človeka. Bober je izključno nočna žival. Snemali so ga v Prekmurju. Da pa so se lahko z njim spoprijateljili, so mu že nekaj časa pred snemanjem nosili jabolka in koruzo. Tako se je jih je navadil in se ni več bal. Ugotovil je, da mu nočejo nič slabega, in nato so ga z lahkoto posneli. Pri divjem petelinu je bila zgodba drugačna. Divjega petelina zelo težko najdeš. Živi na rastiščih, ki so skrbno varovana. Zato je ekipa pol leta pred snemanjem na lokacijo, kjer se petelin običajno nahaja, postavila mobilno hiško. Divji petelin se je počasi navadil, da je na njegovem terenu nov objekt, ki ga ne ogroža. Po šestih mesecih se je ekipa ponoči odpravila v hiško, da jih žival ne bi opazila. Le tako so petelina lahko posneli. Obe živali so snemali, ko je bila zunaj trda zima (– 10 stopinj Celzija).

Za snemanje sivega volka je ekipa sodelovala s slovenskimi lovci: pol leta je čakala na klic lovcev, da so jim sporočili lokacijo volka. To je za volka v resnici zelo hitro, saj ga je težko opaziti. Potrebna je bilo ogromno predvidevanja, pa tudi splet naključij in sodelovanja z lokalnimi ljudmi. Na koncu so volka posneli v nekaj urah, a so za to potrebovali veliko priprav prej. Tudi zgodba z medvedom je bila drugačna, kot bi si ljudje predstavljali. Na prizorišču se je pojavil nenadoma, prej ga sploh niso slišali, saj ne lomasti. Ekipa je bila skrita v posebnih opazovalnicah, ki so imele kovinsko streho. Ko je en sam žir padel na streho, se je medved tako prestrašil, da je takoj oddirjal. Morali so počakati na naslednjo priložnost.



Najbolj nevarno delo pri snemanju so doživeli že prvi snemalni dan. Podali so se na Kriške pode, da bi posneli samce kozoroge, kako se borijo in osvajajo samice. Kozorogi namreč živijo na dva tisoč metrih nadmorske višine. Napovedano je bilo sončno vreme. A že ko so se odpravljali v hrib, je bilo na tleh 20 cm snega, čez noč pa ga je zapadlo še en meter. Posneli niso ničesar, ker so bili snežni meteži premočni. Že prvi dan so tako obtičali v gorah. Ekipi so pošle zaloge hrane, zato so se morali vrniti v dolino. Pot ni bila vidna, vse je bilo zasneženo in nevarno. Zdrs v tako brezno bi lahko bil usoden. Vseeno so si pomagali z GPS-napravo ter se tako počasi in previdno, skozi snežne meteže, spustili nazaj v dolino.

Člani snemalne ekipe se vedno trudijo, da živali ne vznemirjajo. Ko gredo na snemanje, pridejo na prizorišče zelo zgodaj zjutraj, večkrat tudi ponoči. Postavijo šotor, včasih tudi več šotorov, ki so oddaljeni drug od drugega, da imajo pokritih več zornih kotov. Sledi čakanje. Včasih čakajo ves dan ali celo več dni, ker se nič ne zgodi. Če snemajo ponoči, postavijo infrardeče kamere, nato opazujejo ekran in čakajo. Včasih to večurno strmenje v ekran postane prava psihološka vojna in preizkušnja, ki zahteva ogromno potrpljenja in vztrajnosti.



Eno ključnih vlog v filmu igra zvok. Ko je ekipa v naravi snemala živali, je bil vedno prisoten hrup, četudi ga v vsakdanjem življenju sploh ne zaznamo več. Tudi ponoči je v naravi ogromno zvokov. Zato so za film večino zvokov živali posneli ločeno. Bodisi so se kasneje vrnili na lokacijo in posneli žival zelo od blizu, z razdalje 60 metrov, v večini primerov pa to ni bilo mogoče in so zato kasneje zvok pridobili drugače. Ko so snemali zvok trkanja kozorogov, ki se borijo za samice, so za pridobitev tega zvoka sodelovali z lovцем. Ta je imel doma rogove kozorogov, ki jih je ulovil. Ekipa si je izposodila rogove in med sabo so zaigrali dvoboj kozorogov ter tako posneli zvok trkanja. Tudi hojo po snegu, ki se vdira, so posneli tako, da so snemali zvoke ekipe, ki hodi po snegu.

Izhodišča za pogovor

Pred ogledom Pred ogledom se z otroki pogovorimo o živalih, ki jih poznajo in so jim zanimive. Lahko se odločimo tudi za igro **Ugani žival**. Po igri oz. pogovoru jih vprašajmo: katere od teh živali pa živijo v Sloveniji?

Ogledamo si lahko tudi napovednik filma **Divja Slovenija** ter se pogovorimo pričakovanih, ki nam jih vzbuja. Kaj se otrokom zdi najbolj zanimivo? Kaj napovednik prikazuje? Kakšen film pričakujejo? Napovednik najdemo na spletni strani Kinodvora:



Po ogledu **O filmu**

Film nas s svojim lastnim jezikom popelje v drug svet. Tokrat nas je popeljal v svet flore in favne. Pogovorimo se o živalih, rastju in različnih pokrajinah Slovenije.

Kateri prizor v filmu vam je bil najbolj zanimiv in zakaj?
Ali vas je kateri od prizorov vznemiril? Zakaj?
Ali vam je kakšen prizor vzbudil občudovanje?
Ste iz filma razbrali kakšno sporočilo? Če da, katero?
Zakaj mislite, da je film predstavil toliko različnih živali?
Ali ste v filmu kaj pogrešali? Vas je kaj motilo?

O živalih

Živali so pomemben del človeškega vsakdana. V filmu dobimo priložnost, da srečamo živali v njihovem okolju, opazujemo njihovo vedenje, spoznavamo zanimivosti iz našega živalskega sveta, ki jih v vsakdanu mogoče spregledamo.

V filmu spoznamo: *medveda, netopirje, lisice, belke, gamse, kozoroge, pinože, bobre, kanje, belorepce, srne, poljske zajce, plavčke, vodomce, bele štoklje, poljske jerebice, smrdokavre, divje peteline, povodne kose, rake koščale, bukove kozličke, kozače, kosce, močvirske lebduhe, kačje pastirje, rogače, lesne sove, jazbece, jelene, divje prašiče, kune belice, beloprse ježe, pegaste sove, planinske močerade, svizce, soške postrvi, some, smuče, ščuke, male skovike, medvede, bele čaplje, hrošče dobrovratnike, človeške ribice, sipe, rdečeuste glavače, rumene sprehajalčke, kavale, pisane perjaničarje, leščurje.*

Ali imate radi živali? Imate doma ali v svoji okolici kako žival?
Katera je vaša najljubša žival?
Ali ste poznali vse živali v filmu? Katerih niste? Bi si želeli, da bi o njih izvedeli še več?
Katera žival vam je bila najbolj zanimiva? Zakaj?
Če bi se morali opisati z eno živaljo, katera bi bili?

Dokumentarni film

Dokumentarni filmi nas lahko odpeljejo v čisto tuje kraje, med neznane ljudi, nas popeljejo v drug čas ali nam predstavijo svet, ki je za nas čisto tuj. Lahko pa nam odprejo oči tudi za to, kar je v naši bližini: da svet okoli sebe vidimo bolj podrobno in živo, na drugačen način. Vsak avtor dokumentarni film ustvarja z lastno željo po prikazu nečesa in s svojim zanimanjem do teme.

Kaj je dokumentarni film? V čem je različen od igranega?

Kdo nastopa v filmu **Divja Slovenija**? So tudi živali lahko igralci?

Kaj je dokumentarnim filmom skupno? Kako vemo, da je film dokumentarec?

Ali se vam zdi, da je narediti dokumentarni film zahtevna naloga? Zakaj?

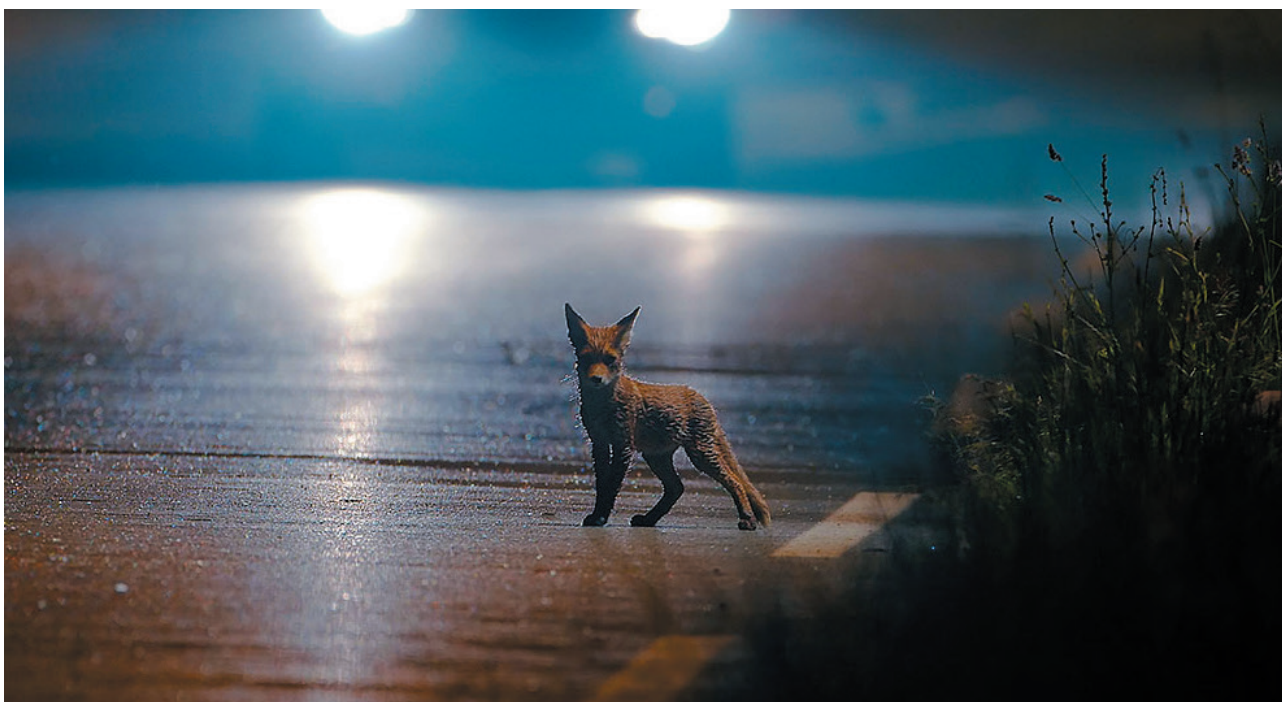
Bi sami posneli dokumentarni film ali vam je kateri drugi žanr filma bližje?

Na katero tematiko bi posneli film? Zakaj?

Kako si snemanje dokumentarnega filma predstavljajo učenci? Vprašajmo jih, če vedo, kako je bil posnet posamezen prizor ali žival. Kako so lahko ujeli posamezno žival? Kako so se ji približali? Kaj je bilo najteže posneti? Preberimo si poglavje *O nastajanju filma*. Izvedeli bomo veliko zanimivosti o tem, kako so film posneli.

Skupaj si lahko na *Kinoigrišču* ogledamo kratek video o snemanju filma ali poslušamo pogovor z Matejem Vraničem (glej poglavje *Ideje za nadaljnja raziskovanja in potepanja*).





Divje živali v mestih

Divje živali so v naših mestih vse bolj prisotne. Zaradi sprememb, ki jih povzroča tudi človek, so se navadile na obilje hrane na njivah, vrtilčkih in v smeteh. Ko se žival približuje bivališčem in se začne privajati na človeka, se mu upa tudi vse bolj približati.

Ali ste kdaj v mestu srečali divjo žival? Katero?

Zakaj mislite, da prihajajo divje živali v mesto in se tu naseljujejo?

Se vam to zdi dobro ali slabo? Zakaj?

Ali mislite, da na to vpliva tudi človek? Kako?

Menite, da živali lahko preživijo v mestu?

Ali vidite pri tem kake nevarnosti? Katere?

Skrb za naravo

Ali je pomembno, da skrbimo za naravo? Zakaj? Kako skrbimo za naravo?

Kaj vam je film povedal o skrbi za naravo? Se spomnite, kakega prizora, kjer delovanje človeka močno vpliva na življenje živali ali rastline?

Ali se skrb za naravo lahko začne že v našem domu? Kako?

Kateri so največji onesnaževalci narave?

Kako se obnašate, ko greste v naravo? Na kaj smo pozorni?

Kako imenujemo ljudi, ki se borijo za ohranitev narave?

Dodatne dejavnosti in igre

Spoznaj živali v tvoji okolici

Imej pozorno odprte oči in opazuj, katere živali lahko srečaš. Opisujemo nekaj manj poznanih in divjih živali, ki jih lahko srečaš tudi čisto blizu tvojega bivališča, na vasi ali celo v mestu. Si kdaj katero že srečal/a?



Lisice naseljujejo izredno raznovrsten življenjski prostor, vključno z gozdovi, travniki, ravninami, rečnimi dolinami in goratimi predeli. Vse pogosteje se zadržujejo v bližini človeških naselij in tudi ob velikih mestih. Živijo samotarsko, redkeje v manjših skupinah. Lisico najdemo pod drevesnimi koreninami, kjer si izkoplje brlog ali pa zasede zapuščeno jazbino. Brlog ima vedno številne vhode in rove, da se v nevarnosti lahko izmuzne.



Netopirji ne živijo več samo v jamah in gozdovih, ampak so se zaradi širjenja človeških bivališč v življenjsko okolje živali začeli zatekati tudi v umetne strukture, podobne naravnim zatočiščem. Deli fasad starih blokov, prostori za opaži hiš, podstrešja, drevesna dupla in špranje za odstopljenim lubjem so zgolj nekatera mesta, ki netopirjem čez dan lahko nudijo zavetje v urbanem okolju. Ponoči pa jim mesto s svojimi parki, vrtovi, bajerji in vodotoki nudi tudi obilico hrane.



Kuna belica je navezana na bližino človeških prebivališč. Dom si poišče v opuščeni kmečkih poslopih, lopah na robu gozdičev, pod kupi vejevja, pod nakopičenimi hlodi, na podstrešjih in senikih. Velikokrat se približa tudi večjim naseljenim krajem. V mestih pleni domače živali ali kokoši in se hrani z vrtninami.



Beloprsi jež je prebivalec nižinskih območij, ki se najbolj znajde na krajih, kjer se prepletajo gozdiči, žive meje, polja in travniki. Tudi človeka se ne boji. V mraku ga lahko marsikje srečamo v mestnem parku ali na domačem vrtu, kjer išče deževnike, hrošče in ostale žuželke ter stonoge, pajke, polže in druge talne nevretenčarje, s katerimi se hrani. Podnevi se skriva v svojem gnezdu, ki ga iz mahu, suhih trav in listja zgradi pod kupom dračja.

Poveži živali in opis



BELKA

Svoj koničasti kljun urno zabada v tla. Z njim zaznava žuželke, ki so tudi več centimetrov globoko pod zemljo. Njeno gnezdo je polno iztrebkov, saj se z njihovim vonjem varuje pred plenilci.



BOBER

Živi zelo dolgo, morda več kot 100 let. Lahko poje velike količine polžev, lahko pa brez težav leta in leta strada. Čeprav ima pljuča, diha s škrkami.

Najdemo jih v močvirnatem delu gozda. V času paritve samčki spremenijo svojo naravno barvo in za nekaj dni postanejo modri.



SMRDOKAVRA

Samica svoje mladiče rodi šele dve ali tri leta po paritvi s samcem. Žival spada med dvoživke.



ČLOVEŠKA RIBICA

Ponočnjak, ki veliko časa preživi v vodi, saj se le tam počuti varno in dobro. Iz vode se odpravi le po hrano. Na kopnem je ta glodalec neokreten.



PLAVČKI



MOČERAD

Njihova barva je njihova zaščita. Gosto perje, s katerim so prekrute njihove noge, jih varuje pred mrazom in preprečuje vdiranje v sneg. Za preživetje jim zadošča suho visokogorsko rastlinje.

Katera žival se oglašá tako?

Poslušajte zvoke živali iz filma in uganite, katera žival se tako oglašá. Nato posnemajte žival: ne le njenega zvoka, ampak tudi to, kako se giba in vede, kakšna je ...



Katera žival je to?
Odgovor: ščoniq.



Katera žival je to?
Odgovor: svoz sřzsped.



Katera žival je to?
Odgovor: klěčvslq.



Katera žival je to?
Odgovor: nilěředq ijvib.

V teh dveh posnetkih se sliši tudi glasba iz filma. Poskusite vseeno prepoznati tudi oglašanje obeh živali.



Katera žival je to?
Odgovor: sljklřotřě sled.



Katera žival je to?
Odgovor: oězivz.

Poišči besede v mreži

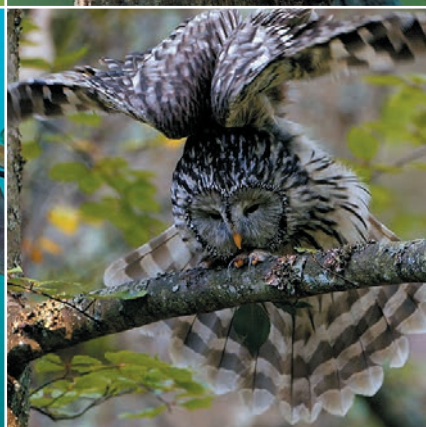
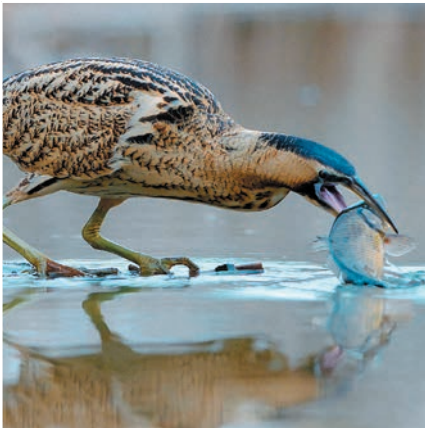
Poiščite živali iz filma v mreži. Iščite v vseh smereh (vodoravno, navpično in diagonalno) ter jih prečrtajte. Neprečrtane črke vam bodo, brane od zgoraj navzdol in z leve proti desni, dale končno geslo.

P	O	L	J	S	K	A	J	E	R	E	B	I	C	A
L	V	S	P	O	U	Š	T	C	E	M	O	D	O	V
A	O	U	J	M	N	O	K	O	Z	A	Č	E	N	D
N	L	E	S	N	A	S	O	V	A	A	R	B	S	E
I	K	A	Č	E	B	E	L	A	R	V	O	E	M	V
K	A	N	J	A	E	K	O	Š	Č	A	K	L	U	D
A	I	N	M	A	L	I	S	K	O	V	I	K	Č	E
J	S	O	M	O	I	O	H	R	Z	A	J	E	C	M
A	K	O	S	E	C	E	B	Z	A	J	A	N	R	S
J	E	Ž	N	J	A	A	Š	Č	U	K	A	J	M	O

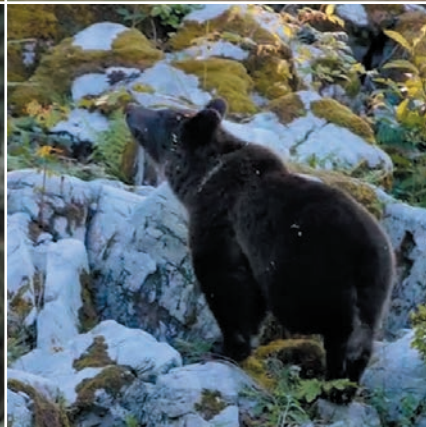
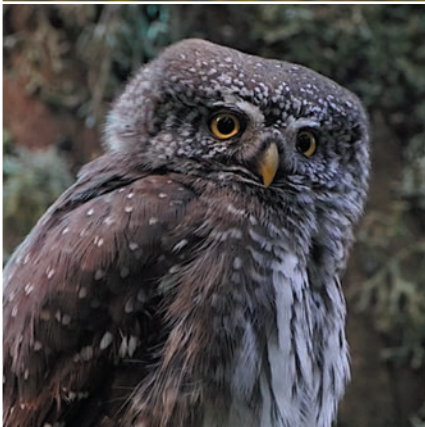
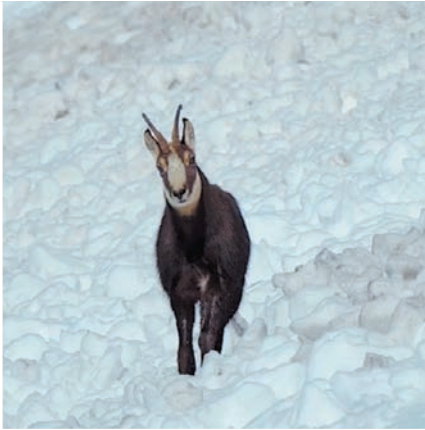
POLJSKA JEREBICA, KUNA BELICA, MALI SKOVIK, SMUČ, PLANIKA, LESNA SOVA, ČEBELAR, VODOMEČ, SOM, JEŽ, MEDVED, ŠČUKA, KOZAČE, KANJA, KOŠČAK, VOLK, KOSEC, BELKE, ZAJEC, SRNA, JAZBEC

Spomin

Natisni list dvakrat in si izdelaj spomin. Lista, še preden ju narežeš, nalepi na trši papir ali karton.



Spomin



Ideje za nadaljnja raziskovanja in potopepanja

1. Poslušajte **pogovor z režiserjem** Matejem Vraničem na premieri filma v Kinodvoru. Razkril je mnoge zanimive skrivnosti iz zakulisja snemanja in odgovoril na preštevilna otroška vprašanja.



2. Ogledate si lahko kratek video o nastajanju filma. Najdete ga na **Kinoigrišču - V zakulisju Divje Slovenije**.



3. Ste videli še kak drug film o živalih? So bili to dokumentarni ali igrani filmi? Katerih se spomnite? Mnogo filmov o živalih in prijateljstvu z živalmi najdete tudi v naših programih:

Pripovedke iz živalskega kraljestva

Kraljestvo severnega jelenčka

Ptice jezer, njihova vrnitev (film istega režiserja)

Drobižki

Popotovanje cesarskega pingvina

Moja žirafa

Povedka o jezeru

Sova in miška

Gašper in Petra na safariju

Ptice selivke

Bonobo Beni

Svet oceanov

4. Skupaj se odpravite v naravo. Najdete jo lahko tudi v središču mesta. Če ste iz Ljubljane, vas bo Javni zavod Mala ulica popeljal na **gozdni sprehod**. Pot vas bo vodila iz središča mesta, skozi Tivoli vse do Rožnika in Šišenskega hriba. Na poti boste spoznali živali in rastline ter opravili tudi nekaj preizkusov.

5. Čas v gozdu je lahko izredno zabaven. Gozd sam po sebi ponuja možnosti za igro, raziskovanje, pogovore, skrivanje idr. Odprite **Priročnik za učenje in igro v gozdu** in dobili boste marsikatero idejo, v kaj vse lahko spremenite gozd.

6. Na svetu ne živimo sami. Narava ponuja dom in zavetje nešteto živalim in rastlinam, zato je pomembno, da se obnašamo tako, da je ne uničujemo in jo spoštujemo. Preden se odpravite v gozd, si preberite **gozdni bonton**, mogoče česa niste vedeli ali ste pozabili.

7. Odpravite se na predstavo **Zemljanka Gaja**. Zemljanka Gaja, deklica kot prisposoba in glavni lik zvočne predstave, vas bo popeljala v možen scenarij prihodnosti našega prenapetega planeta, ki še kako usmerja razvoj lokalne krajine.

8. Obiščite Vidrin raziskovalni in turistični inštitut Aqualutra, ki vam omogoča ogromno aktivnosti. Oglejte si razstavo **AQUALUTRA – vidra, kraljica voda**. Ali pa morda razstavo družin kun in vseh ostalih živali, ki so žrtve prometa. Sprehodite se tudi po vidrini učni poti.

9. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic že vrsto let organizira poletne in zimske **raziskovalne tabore**, namenjene mladim. Udeleženci v manjših skupinah ob pomoči mentorjev teden dni raziskujejo ptice in naravo v izbranem predelu Slovenije.

Z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic že več let sodelujemo tudi v Kinodvoru. Po ogledu filma se lahko odpravite na orintološki izlet v Tivoli. Delavnica **Spoznajmo življenje vodnih ptic** je bila pripravljena ob filmu **Ptice jezer**, a se lepo povezuje tudi z **Divjo Slovenijo**.

10. Če se boste posvetili raziskovanju življenja ptic v Sloveniji in si ogledali tudi film **Ptice jezer, njihova vrnitev**, je za otroke na voljo zanimiva in vsebinsko izredno bogata knjižica *Ptice jezer*. V elektronski obliki jo najdete na tej **povezavi**. Tiskane knjižice otroci prejmejo ob ogledu filma v kinu ali pa jih prevzamete v Kinodvoru za spletni ogled (dokler ne poidejo).

Več o Kinodvorovih programih za mlada občinstva:

[Kinodvorov šolski program](#)

[Kinotrip, program mladi za mlade](#)

[Kinobalon, program za otroke in mlade](#)

[Kinoigrišče](#)